

М. М. БУЛАТОВА

Е НЦИКЛОПЕДІЯ

Олімпійського спорту

в запитаннях і відповідях

Національний
олімпійський комітет
України

ДОРОГІ ДРУЗИ!

Від імені Національного олімпійського комітету радий презентувати олімпійську літературу!

В рамках Всеукраїнської акції «Олімпійська книга» ця продукція потрапить до шкіл і класів усієї України!

Книга завжди була, є і буде джерелом мудрості та знань, найкращим поради-ником та надійним помічником.

«Олімпійська книга» відкриє великий і цікавий світ спорту з його непідробними емоціями, фантастичними перемогами та умінням впевнено йти до своєї мети.

В книгах розповідається про історію та цінності олімпійського руху, ушавле-них українських олімпійців, а самі видатні спортсмени на своєму життєвому прикладі легко і доступно розкривають секрети успіху.

Вірю, що за допомогою цих книжок ви зробите свій вибір на користь здоро-вого способу життя, а й згодом приєднаєтесь і до нашої дружної Олімпійської родини.

Президент
Національного олімпійського
комітету України

Сергій БУБКА

Будемо вдячні, якщо отримавши наші книги, ви зробите гідну презентацію Акції НОК України «Олімпійська книга» у вашій школі та надішлете нам свої відгуки:

info@noc-ukr.org

Національний олімпійський комітет України

www.noc-ukr.org

УДК 796.032.2(031)

ББК 75.4я2

Б 90

Міжнародний олімпійський комітет

Національний олімпійський комітет України

М. М. Булатова

**Енциклопедія олімпійського спорту
в запитаннях і відповідях
друге видання**

М. М. Булатова

Б 90 Енциклопедія олімпійського спорту в запитаннях і відповідях. Друге видання. — К.: Олімпійська література, 2011. — 400 с.: іл.

ISBN 978-966-8708-14-5

Енциклопедія пропонує здійснити екскурс у витoki зародження олімпійського руху, головні віхи його розвитку та сьогодення через систему запитань і відповідей.

Книга складається із п'яти частин. Частина I містить широкий довідковий матеріал з історії Олімпійських ігор Стародавньої Греції. У частині II висвітлені питання відродження Олімпійських ігор, створення Міжнародного олімпійського комітету і роль у цьому П'єра де Кубертена. Надана характеристика діяльності восьми президентів Міжнародного олімпійського комітету. У частині III представлено інформацію про олімпійські символи та церемонії, структуру Міжнародної олімпійської системи. Частина IV присвячена олімпійським видам спорту, видатним спортсменам — чемпіонам Олімпійських ігор. Частина V містить інформацію про участь українських спортсменів у Міжнародному олімпійському русі.

Для дітей та молоді, фахівців галузі фізичного виховання і спорту та освіти, широкого загалу читачів, які цікавляться історією і сьогоденням олімпійського руху.

ISBN 978-966-8708-14-5

© Булатова М. М.

291022

Присвячується заснуванню I Юнацьких Олімпійських ігор

«У сучасному світі, сповненому величезними можливостями, якому водночас загрожує небезпека слабкості, олімпізм здатний створити школу моральної достоїнності й чистоти, школу фізичної витривалості й енергії. Однак це може відбутися тільки в тому випадку, якщо своє поняття спортивної честі і справедливої боротьби ви постійно будете вдосконалювати, підносячи його до вершин ваших м'язових досягнень».

П'єр де Кубертен

(Звернення П'єра де Кубертена до спортивної молоді всіх країн на урочистій церемонії 16 квітня 1927 року з нагоди відродження Олімпійських ігор на землі Олімпії)

Олімпійський рух — це грандіозне явище, що об'єднує народи усіх континентів, а Олімпійські ігри перетворилися в істинно епохальні заходи, до участі в яких залучаються спортсмени із більше як 200 країн. За ходом і результатами Олімпійських ігор стежить половина населення Земної кулі — близько 3,5 млрд чоловік. Неоціненною є роль, яку відіграє олімпійський спорт в освітній і виховній сфері людини, у зміцненні триумфу ідеалів миру, братерства і солідарності — складових мирного розвитку людства.

Сучасний світ розглядає олімпізм як життєстверджувальну філософію, що ґрунтується на повазі до культурних, етнічних і моральних цінностей, котрі сприяють вихованню молодого покоління у дусі кращих зразків спорту, культури та мистецтва.

Від імені Міжнародного олімпійського комітету хочу привітати Національний олімпійський комітет України й Олімпійську академію України з ініціативою, що гідна схвалення, і висловити подяку автору книги д-ру, професору М. М. Булатовій за ґрунтовну підготовку цієї яскравої книги, яка без сумніву стане невід'ємною частиною олімпійської освіти. Вихід у світ даної книги має особливо важливе значення у зв'язку із заснуванням Юнацьких Олімпійських ігор у переддень їхнього дебюту в 2010 році.

Президент Міжнародного
олімпійського комітету

Jacques Rogge Жак Рогге

Дорогі друзі!

Олімпійський рух – неповторне явище і ще раз переконатися в цьому ви зможете гортаючи сторінки унікального видання.

Краса і велич, боротьба і сила духу, вирій почуттів – все це чудовий і багатий олімпійський світ.

А ще олімпійський рух – це дивовижна історія, сповнена найрізноманітнішими феноменальними фактами та рекордами, звершеннями та ідеями – тим, що об'єднує мільярди людей з різних куточків Планети незалежно від віку, статі, раси, політичних або релігійних уподобань.

Саме в «Олімпійській Енциклопедії в запитаннях і відповідях» ви знайдете не лише цікаву і неочікувану, а й корисну та пізнавальну інформацію, яка допоможе вам краще орієнтуватися в бурхливому олімпійському світі, заставить пишатися здобутками наших спортсменів та бути схожими на них.

Запрошую вас у захоплюючу подорож сторінками олімпізму!

Вірю, що «Олімпійська енциклопедія» стане вашим надійним другом та супутником і подарує нові корисні знання.

Президент Національного
олімпійського
комітету України

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Сергій Бубка'.

Сергій Бубка

ПЕРЕДМОВА

Минуло понад два з половиною тисячоліття з часу розквіту давньогрецької цивілізації, а людство проживає в тих суспільно-політичних системах, котрі виникли ще в Стародавній Греції. Роздуми і праці давньогрецьких істориків і філософів не лише не втратили свого значення, а й стали особливо актуальними у сучасному світі, який так швидко змінюється. Сучасні скульптори та художники вчаться на шедеврах давньогрецьких майстрів, використовують їхні досягнення у своїх роботах. Класичні канони античних храмів та громадських споруд представлено в сучасній архітектурі. Сучасний театр постійно звертається до вічних проблем, яких торкалися давньогрецькі філософи, поети й драматурги. В основі кращих зразків системи сучасної освіти лежать досягнення давньогрецької педагогічної спадщини. Виняткова популярність спорту у сучасному світі пов'язана з відродженням Олімпійських ігор – яскравого дійства, що отримало людство у спадок від Стародавньої Греції.

Олімпійські ігри Стародавньої Греції не були самостійним ізольованим явищем. Вони органічно пов'язувались з освітою та вихованням, історією, релігією, наукою та культурою, будучи природною частиною життя давніх греків, виявляючи їхні стремління та ідеали. Саме ця особливість античних Олімпійських ігор дозволила їм відродитися в абсолютно нових історичних умовах та здобути дивовижну популярність.

Основною заслугою ініціатора відродження Олімпійських ігор барона П'єра де Кубертена є те, що він зумів, спираючись на історичну спадщину давніх греків, сформуванати сучасну філософію олімпізму, сукупність поглядів, стремлінь, що об'єднують велику кількість людей, які зуміли не лише відродити Олімпійські ігри, а й утвердити їхню грандіозну популярність та значущість для сучасного світового співтовариства.

Тісний зв'язок давньогрецької спадщини з досягненнями епохи Відродження, а згодом і Нового часу та сучасного життя сприяв тому, що Олімпійські ігри перетворилися на одну із найяскравіших подій сучасності, де органічно переплелися суто спортивні складові з ідеологічними, політичними, соціальними, економічними реаліями.

Сучасні Олімпійські ігри, як і в Стародавній Греції, — це школа освіти і виховання, способу життя та самоствердження, засіб національної ідентифікації та великої політики, арена для підприємництва й економічної діяльності, культури і побуту, дозволяючи у різних його проявах.

Тому інтерес до вивчення джерел Олімпійських ігор, багатогранної історії їхнього давньогрецького циклу й періодів Римської імперії та Відродження, насиченої багатьма тисячами подій, явищ та процесів сучасної історії постійно зростає не лише у дітей і молоді, а й у всіх верств населення. Досить відмітити, що телетрансляції сучасних Олімпійських ігор привертають увагу більшої половини жителів нашої планети.

Пропонована «Енциклопедія олімпійського спорту у запитаннях і відповідях» — це своєрідна книга, що містить не лише велику кількість інформації про яскраві

події багатовікової історії Олімпійських ігор, починаючи від їх зародження у Стародавній Греції на початку першого тисячоліття до нашої ери і закінчуючи найцікавішими сторінками наших днів, а й спонукає читача до активної пізнавальної діяльності, самостійності, творчого мислення та самоудосконалення.

В основу змісту енциклопедії покладено понад 1700 запитань, на які читачеві пропонується по чотири варіанти відповідей. Читач має можливість обрати відповідь і переконатись у її правильності вже на наступній сторінці книги.

Не менш цікавою частиною змісту книги є представлені малюнки і фотографії, яких понад 900. Підписи до них є своєрідним відображенням усієї історії олімпійського спорту, вони можуть слугувати ілюстрованою історією Олімпійських ігор та їх героїв.

Важливим доповненням до запитань і відповідей, фотографій і малюнків є численні (близько 400) інформаційні елементи під рубриками «Цікаво», «Історична довідка», «Міфи та легенди», «Легенди спорту». Вони доповнюють текст безліччю цікавих інформативних фактів про події багатої історії Олімпійських ігор давнини і сучасності.

У книзі читач може знайти інформацію про більше ніж 1000 особистостей, чії імена пов'язані з Олімпійськими іграми та олімпійським рухом — від їх витоків до сьогодення.

Для полегшення користування «Енциклопедією» пропонується іменний покажчик, а для бажаючих глибше вивчити історію і проблеми олімпійського руху — бібліографічний покажчик, де можна знайти основну літературу для поповнення своїх знань. Усі матеріали книги викладено у п'яти частинах.

«Енциклопедія олімпійського спорту у запитаннях і відповідях» не могла б бути створеною без підтримки Міжнародного олімпійського комітету, Національного олімпійського комітету України, Центру олімпійських досліджень МОК, Міжнародної олімпійської академії, Олімпійського музею в Лозанні, Міжнародного комітету П'єра де Кубертена.

Особлива вдячність колегам із національних олімпійських академій – членам дружної сім'ї експертів з олімпійської освіти – за їх допомогу у формуванні мого світогляду, у створенні імпульсу, що дав початок появі нових ідей і створенню серії публікацій з олімпійської освіти для дітей та юнацтва.

Мені особливо приємно висловити подяку колегам із Національного університету фізичного виховання і спорту України та Олімпійської академії України на підтримку і дружнє ставлення яких я завжди спиралась у процесі реалізації цього проекту, та за цінні поради стосовно специфіки олімпійських видів спорту.

М. М. Булатова
Київ

